

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

Caput 10. Circa Habitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

ligare sub præcepto hæc sola & sequentia Festa. Nempe diem Dominicam per totum Annum. Deinde ex Festis Domini, ejus Nativit. Circumcis. Epiphaniæ, Resurrectionis cum duobus sequentibus diebus Ascensionis, Pentecostes cum duobus sequentibus diebus. SS. Trinitatis, & Corporis Christi. Ex Festis S. Crucis, ejus Inventionis. Ex Festis B. V. Mariæ, Nativit. Annuntiat. Purif. & Assumpt. Ex Festis Angelorum. Dedicacionis S. Michaëlis. Ex Festis S. Joann. Baptista. Nativitatis. Ex Festis Apostolorum, Petri & Pauli, Andree, Jacobi, Joannis, Thomæ, alterius Jacobi & Philippi, Bartholomæi, Matthei Simonis & Judæ, & Matthiæ. Ex Festis SS. Martyrum, SS. Innocentium, Stephani, & Laurentii. Ex Festis SS. Confessorum S. Josephi Sponsi B. V. M. & Sylvestri Papæ. Ex Festis SS. Faminarum S. Annæ Matris B. V. Mariæ. Ac demum Festum Omnium Sanctorum. Præter hæc permittitur cuilibet Regno vel Provincia, sibi deligere aliquem Patronum, ejus Festum obligabit similiter sub Præcepto, civitatibus verò Pagis, & Opidis, in quibus ex consuetudine solitus est aliquis Patronus venerari, permittitur in ejus Religione continuare. Et extra hæc, quæcunque alia Festa, & quomodocunque in antea introducta, tolluntur & cessant obligare per eandem Bullam.

6 Sed & quantum ad illa eadem Festa & alia, apposta in Calendario (licet sine Præcepto) S. Congreg. die 29. Nov. An. 1620. declaravit, ea quæ sunt certa diei affixa in eodem Calendario, non posse alteri diei attribui ab ullo Prælato seu seculari, seu regulari. Item die 7. Apr. An. 1628. Eadem S. Congreg. declaravit, non posse addi in Calendario (etiam proprio) nomen ullius beati, nisi eorum qui sunt in Calend. Breviarii Romani. Item eodem

Anno die 28. Octobr. declaravit eadem S. Congreg. illicitum, elevare Festa Calendarii, hoc est v. g. facere ut semiduplex celebretur sub ritu duplicis, Barbol. collect. Bull. v. Episcopus 13. v. festum & v. officium div. 1.

CAPUT X.

Circa habitum.

SUMMARIUM.

- 1 Osculantes habitum alicujus Religiosi, accipiunt indulgentiam.
- 2 Item morientes, & sepulti in habitu alicujus Religionis.
- 3 Hæretici improbant habitum in Religiosis.
- 4 Quæ tamen Deus per miracula nõ raro præstat.
- 5 Romani dabant certam genus vestimentorum quæ in civem recipiebant.
- 6 Religiosus debet semper portare habitum.
- 7 Totum 8. Et appaverit.
- 9 Excusatur in quibusdam casibus.
- 10 Non tamen si mutar, ob causam turpẽ, aut
- 11 Laici deridentes habitum Religiosum, debent puniri.
- 12 Item & qui illo utuntur in scenis aut ludis.
- 13 Color niger proprius habitus Monachorum.
- 14 Et estimationem accepit à Benedictinũ.

Joann. XXIII. concessit V. Annos indulgent. & totidẽ quadragen. de injunctis penitentis, omnibus qui osculati fuerint habitum alicujus Dominicani. Calist. v. indulg. quoad secul. 6.

Urb. V. Clem. & Nicol. IV. concesserunt remissionẽ tertiæ partis peccatorum, qui moriuntur, & sepeliuntur in habitu minorum Leo X. indulg. plen. qui & declaravit, sufficere si infirmus teneat super dictum habitum, quando moritur, Roder. Bull. in orac. dicti Leon. Et sunt hæc privilegia virtute communicationis, omnibus Ordinibus communia. Ubi nota primò, quod sicut hæretici toto semper annu in festis Ordines religiosos ita & non parum eis improbant habitum: sed sanè ex nõ minori nequitia, quã imperitia. Nam si certum in

in statu civili, videmus personas certa
 conditionis distingui habitu ab aliis, cur
 non & Religiosi distinguantur? Etiam Ro-
 mani, quando aliquem in Civem recipie-
 bant, adonabant eum Penulã (quæ est ve-
 stimentum quoddam genus) ut notat Gloss.
 4. cap. *in d. auctorium d. 10.* Quod igitur mirũ,
 si hoc qui venit ad cõversionem, etiam
 Penulã (hoc est habitu Religionis) donec
 hoc institutum nõ raro probavit
 5. Deus, patris per habitum religiosum
 illustribus miraculis, quorum aliqua vi-
 den possunt in *Chron. Cassin lib. 3. c. 39.* Petr.
 Dac. *lib. de mirac. s. Bened. Yez. cent. 1. ad*
ca. 141. Et *Chron. singulor. ordin.* Sed remit-
 to me pro hoc puncto ad eos, qui tra-
 ctant controversias ex professo.
 Nota secundò, quòd Religiosus debet
 semper portare habitum, & sic ut nunquã
 sine illo. *cap. sanctimonialis. d. 23. & c.*
monachos 27. qu. 1. Imò neq; in lecto, *cap. vi-*
da. 2. q. 1. Neq; tempore infirmitatis, ut
 vult Gloss. *cap. cit. sanctimonialis.* Verũ ego
 obitor, illos Canones intendere tantũ
 docere, quid sit perfectionis, non autem
 quid obligationis. Unde (seclulis priva-
 tis cuiusq; Ord. constitutionibus, ut Ca-
 malãl. Benedictinorum Reformat. Ca-
 pucinorum, & ejusmodi) communiter
 exaltatur Religiosus, stans sine suo ha-
 bitu intra privatos lares, v. g. in musæo,
 homo &c. *cap. sine ornatu. 2. r. q. 4.* Bened.
 Capra. *elem. quoniam. de vit. & bon. cler. An-*
g. r. ex com. 7. casu. 27. Sylv. *cod. v. 9. m. 54.*
 Archidia. Joan. Andr. Paul. Guilel. Pa-
 luan. & Alii. Ad quod facit, quòd in Ju-
 re nihil invenitur præcisè statutum con-
 tra Religiosum, qui habitum exiit, sed
 jura, quæ de hac materia tractant, lo-
 quuntur de illo, qui sic exiit, ut illud mu-
 tet, & in locum illius profanum assumat,
 quod hic non contingit.
 7. Debet inquam, Religiosus semper por-

tere suum habitum, totum & integrum,
 secundum nonnullos. Unde Graphius 1.
par. decis. l. 3. c. 5. putat, in conscientia nõ
 tutum Monachum, qui Scapulare portat
 sine Caputio, quia (inquit) est de illius ef-
 sentia, Verũ praxis communis ostendit,
 Graphium fuisse hæc in parte paulò
 scrupulosiorem; quia cum solo Scapulari
 sufficienter agnoscitur Monachus, & sic
 habetur finis legis; & ita tenet Suar. 10. 5.
 in 3. p. d. 23. sect. 4. Et post ipsum Haphten.
 lib. 5. r. 8. disquis. 2. Debet item Religiosus
 portare suum habitum apparenter, quia
 habitus est signum Status religiosi, non
 signat autem, neq; demonstrat, si non ap-
 pareat. *cap. si qua. d. 2. de consec.* Unde colligat,
 non excusari eum, qui portat quidẽ,
 sed occultè, aut cum tali fuce, ut non ag-
 noscatur v. g. si utitur Scapulari pro zo-
 na, vel Baltheo. Afor. lib. 12. inst. cap. 17. qu.
 13. Glossa. Capra. Zenselm. Butr. & Lau-
 dun. in *elem. quoniam. de vit. & bon. cler.*
 Quòd si aliquis temerè dimittit habi-
 tum, est ipso facto excommunicatus per
cap. ut periculosa ne cler. vel mon. Lapis ta-
 men alleg. Angel. v. *religio. nu. 36.* Panorm.
 Gemin. Joan. Andr. Rosel. & Alii excu-
 sant eum, qui indueret habitum alterius
 Religionis, quàm suæ: quia tunc non de-
 finit cognosci, ut Religiosus, quamvis
 non qualis est. Verũ potest ex alio ca-
 pite agi contra ipsum. Tum quia facit in-
 juriam Religioni, qui portat ejus habi-
 tum, si non est de illa, ut docet Zensel. in
extravag. Ioan. 22. sacrosancta. Et Repert.
 Inquisitor. v. *habitus.* Tum quia diversis
 constitutionibus Summorum Pontificũ
 cavetur, ne una Religio assumat habitum
 alterius, aut ita cõsimilem, ut fratres hu-
 jus, putentur esse illius, ut refert Portel. v.
habitus & Roderic. to. 2. q. 76. ar. 1. Quod
 autem in communi pro Ordinibus, hoc
 in particulari pro privatis Religiosis
 de-

REGIA
 GLARIVM
 ET
 MMENTARIUM
 N REGYLAS
 NOELLARUM
 OSTOUCER
 P. M. E. R. A. T. I. O. N. I. S.

debemus intelligere eſſe ſtatutum.

- 10 Addit Eſcob. in *Theol.* 24. *Jeſuitar.* pag. mihi 704. (allegato ad hoc Diana) excuſari item eum, qui mutat ſuum habitum Regular. ex cauſa pudenda v. g. ut incognitus eat ad lupanar quia (inquit) poſito quòd ſit ad hoc determinatus, melius eſt, ut habitum mutet ne infametur Religio. Sed ego puto, hanc opinonem adhuc non innotuiſſe Romæ, & non evaſuram aliquando cenſuram, quam meretur, cum ſit hic ipſe caſus canonis, & omnes circumſtantia ad ejus pœnam patentiffimè in eo reperiantur, nempe temeritas, publicitas, profani aſſumptio, &c. Neque excuſatur quis ex eo quòd non cognoſcatur, vel Religio inde non infametur. Quia non delinit facere, tum cõtra voluntatem canonis (quæ eſt ut habitum portet, & non mutet temerè) tum contra ejus finem qui eſt (non præciſè ut impediatur infamatio Religionis) ſed ut ipſe avertatur ab his quæ ſunt contraria ſua profeſſioni, ut quem Dei timor non movet, ipſe ſaltem pudor humanus, ab ejuſmodi nefandis deterreat.

Et idem ego dico, & incidere in pœnam canonis eum, qui habitum mutat ex qualibet alia cauſa irrationabili, v. g. ut incognitus videat, vel agat choream, comediam, maſcaredam, & alia ejuſmodi, aut mala, aut vana, & à ſtatu religioſo aliena; ſemper enim verum eſt, in talibus eum agere contra voluntatem, & finem canonis, ita Cajet. *Armill. & Medic. v. larvarum uſus.* Angel. & Sylv. v. *ludus.* Et Vivald. in *ſupplem. cand. cap. 14. num. 50.*

- 11 Laicus verò qui deriſerit Religioſos in ſuis veſtibus, jubetur puniri per Epitimum. *cap. omnis. 21. quaſt. 4.* Et qui illis ignominioſè uſus fuerit in ſcenis, & ludis profanis, exilio mulctari, & aliis pœnis, de quib. in *cap. ſin. auth. de ſanctis Episc.*

Porro in hac materia, de habitu religioſo. Quòd color ejus niger ſit proprius Monachorum: & jam ab antiquo ab illis uſurpatus, diſcimus ex *cap. quod Deo. 33. qu. 5.* (quod eſt deſumptum ex piſtola Auguſt. ad Editiam.) Nempè lignum pœnitentia, & luctus, cui ſe illi addicunt. *cap. monachus. 16. qu. 1.* De quo placet hic pro coronide capitis, ſubjicere dignam memoria obſervationem, quam facit Baron. *10. 4. An. ad an. 393.* Scilicet. quòd cum juxta antiquum illud Monachorum inſtitutum, S. Benedictus hunc eundem colorem nigrum ſuiſſe didiſſet, & Ordine ejus jam per uniuſum Orbem diſuſo. Monachi illius ſimiliſim aſſumerentur ad Sedes Episcoporum ob ſingularem primorum illorum temporum Sanctimoniam: ſucceſſivè tandem evenit, ut longâ annorum ſerie Benedictini Episcopi, numero, longè preſererint alios. Et quia illi juxta ſacrorum Canonum præſcriptum, retinebant colorem nigrum ſui Ordinis, Alii in Synodis, & quibuſvis conſeſſibus nõ modò pauciores ſe ſemper videbant ſederiam in coloris veſtium diverſitate notari, aſſumere pro conformitate eundem colorem nigrum: ac deinde religioſa quadam æmulatione cõpere eundem uti viri laici graviore, præcipue Juriconſulti, & qui Juridicundo præſunt: ac tandem indifferenter omnes majorem morum compoſitionem prætentur, eodem nunc utuntur. Sicque color niger qui (velut mœroris & luctus ſignum) horrore & deſpectui antea eſt hominibus, accepit per Ordinem S. Benedicti & ejus Monachos, æſtimationem, & per eõdem invenit ſibi locum tribunalibus, & Sedibus Pontificiis.